Ongeveer 5-10%

van alle kankers zijn erfelijk.
Dat betekent dat de kanker gelinkt is aan een genetische mutatie die al vanaf de geboorte aanwezig is. Zo'n mutatie kan binnen een familie van generatie op generatie worden doorgegeven.[3]

Niet elke kanker is erfelijk

en niet iedereen komt in aanmerking voor een genetische test. Overleg met je arts om samen te bepalen of een genetische test voor jou aangewezen is.

Wat is *BRCA*?

BRCA is een afkorting van het Engelse Breast Cancer, wat borstkanker betekent. Iedereen heeft een *BCRA*1 en *BRCA*2 gen. Deze genen helpen om schade in het DNA te herstellen en beschermen zo het lichaam tegen kanker. Soms zit er een variant (ook wel mutatie genoemd) in zo'n gen waardoor het niet meer goed werkt. Daardoor kan het risico op bepaalde soorten kanker toenemen.

Deze brochure focust hoofdzakelijk op kanker gerelateerd aan erfelijke mutaties in de *BRCA*- en gelijkaardige genen. Er bestaan ook andere vormen van erfelijke kanker, zoals het Lynch-syndroom, dewelke hier niet in detail besproken worden. Bij vragen, neem steeds contact op met uw arts of geneticus.

Erfelijke Kanker Week is een moment van erkenning speciaal voor iedereen die te maken krijgt met een erfelijke aanleg voor kanker.[1,2] Of je nu lotgenoot, previvor*, familielid of zorgverlener bent:

je staat niet alleen.

*Een previvor is een persoon die drager is van een erfelijke genetische mutatie waardoor hij of zij een verhoogd risico heeft op het ontwikkelen van kanker, maar bij wie nog geen kanker is vastgesteld.

Weten of je een genetische aanleg hebt voor kanker, kan hét verschil maken bij de preventie, screening en behandeling van kanker voor jezelf en jouw familie.

Ontdek meer over *BRCA*:

Ontwikkeld door AstraZeneca

In samenwerking met BRCA Network, Pink Ribbon, Gynca's, BorstkankerMAN vzw, Esperanza, wij ook samen sterk tegen prostaatkanker

Met dank aan Prof. Kahleen Claes (UZ Gent) en Dr. Daphné T'Kint (Institut Jules Bordet) voor de wetenschappelijke review van deze flyer.

1. https://ovarian.org.uk/get-involved/campaigns/hereditary-cancer-awareness-week/; **2.** https://www.facingourrisk.org/blog/national-hereditary-cancer-week-2024; **3.** https://www.cancer.gov/about-cancer/causes-prevention/genetics/genetic-testing-fact-sheet.

AZ Intellectuele eigendom – mag niet gereproduceerd worden

De informatie in deze publicatie wordt uitsluitend verstrekt voor het verschaffen van inlichtingen. Ze kan niet worden gebruikt voor het stellen van diagnoses of het behandelen van een aandoening of een ziekte. Deze informatie is bestemd om de rechtstreekse relatie tussen de lezer en de gezondheidsdeskundige te verbeteren, niet om deze te vervangen; zij vormt geen consultatie of medisch onderzoek en kan deze niet vervangen. Elk gezondheidsprobleem moet worden onderworpen aan een consultatie of persoonlijk medisch onderzoek door een arts, teneinde de juiste diagnose en behandeling vast te stellen.

Erfelijke Kanker Week

Dit jaar lanceren we voor de 2e keer dit initiatief in België

Tijdens deze week willen we aandacht vragen voor mensen die drager zijn van erfelijke mutaties, die het risico op bepaalde kankers kunnen verhogen, alsook voor hun naasten.

Als het over erfelijke kanker gaat, is voor veel mensen vooral de link tussen de *BRCA*1/2-genen en borstkanker bekend. Maar erfelijke kanker is breder dan alleen *BRCA*1/2 en breder dan alleen borstkanker. Ook veranderingen in andere genen kunnen de kans op verschillende kankertypes vergroten. Door hiervan op de hoogte te zijn, wordt het makkelijker om sneller de juiste informatie, begeleiding en zorg te vinden.

Lees verder en ontdek de verhalen achter 3 mythes rond erfelijke kanker.

3 mythes, 3 verhalen

1. Geen kanker betekent geen actie

Het is belangrijk om te weten dat **een erfelijke genetische mutatie niet betekent dat iemand kanker zal krijgen,** maar wel dat het risico om in de loop van het leven bepaalde kankers te ontwikkelen verhoogd kan zijn.

Wanneer iemand drager is van zo'n erfelijke mutatie, worden de mogelijke preventieve stappen besproken tijdens een genetisch consult. Afhankelijk van de specifieke mutatie kan een intensievere opvolging of een preventieve ingreep worden aangeraden.

Tanja
drager van een erfelijke *BRCA2*-mutatie

“Mijn gynaecoloog vertelde me ook dat het sterk aangeraden wordt om mijn eierstokken te laten verwijderen. Die operatie staat gepland na de borstreconstructie.

2. Erfelijke kanker treft alleen vrouwen

Erfelijke mutaties kunnen niet alleen door vrouwen maar ook door mannen gedragen én doorgegeven worden – zowel aan zonen als aan dochters. Naast mutaties in de bekende genen *BRCA1* en *BRCA2*, kunnen er ook mutaties in andere genen optreden, zoals *PALB2*, *CHEK2* en *ATM,* die het risico op kanker verhogen, zoals in het verhaal van Patrick hieronder.

Patrick
borstkanker lotgenoot met een erfelijke *CHEK2*-mutatie

“Ik had het van mijn vader geërfd en één van mijn drie kinderen heeft het ook geërfd waardoor hij/zij ook sneller in een screeningsprogramma terecht zal komen.

Luister naar hun verhaal

3. Een erfelijke *BRCA*-mutatie verhoogt alleen het risico op borstkanker

Het dragen van een erfelijke mutatie in de *BRCA*-genen of gelijkaardige genen **verhoogt niet alleen het risico op borstkanker, maar ook op andere soorten van kanker zoals eierstokkanker bij vrouwen en prostaatkanker bij mannen.** Hoe groot dat risico is, verschilt per kankertype en per gen. Bij een *BRCA2*-mutatie is de kans op borstkanker bijvoorbeeld groter dan de kans op eierstok- of prostaatkanker.

“Ongeveer zes maanden na de diagnose van eierstokkanker heb ik het nieuws gekregen dat ik genetisch belast ben met een erfelijke mutatie in het *BRCA2*-gen.

Petra
eierstokkanker lotgenoot met een erfelijke *BRCA2*-mutatie